

АНАЛІТИК
АУДИТОРСЬКА ФІРМА

ЕКОНОМІКА ФІНАНСИ ПРАВО

ЩОМІСЯЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 11'2019

(видається з 1994 року)

ISSN 2409-1944

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата з економічних і юридичних наук

Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2015 р. № 1328 (економічні науки). Наказ Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2016 р. № 820 (юридичні науки). Реєстраційне свідоцтво серії КВ № 21620-11520ПР від 12 жовтня 2015 р.

Рішення Аудиторської палати України від 21.12.2017 № 353/10 (фахове видання з обліку та аудиту).

Журналу присвоєно міжнародний ідентифікаційний номер ISSN 2409-1944.

Засновники:

Аудиторська фірма "Аналітик" спільно з Таврійським національним університетом ім. В.І. Вернадського та Національною академією внутрішніх справ України

Статті обов'язково проходять

відбір, внутрішнє і зовнішнє рецензування

Рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Національної академії внутрішніх справ України (Протокол № 23 від 12 листопада 2019 р.) та Вченою Радою Таврійського

національного університету ім. В.І. Вернадського (Протокол № 27 від 14 листопада 2019 р.). Повний або частковий передрук матеріалів журналу допускається лише за згодою редакції.

Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори. За зміст та достовірність реклами несе відповідальність рекламодавець.

Підписано до друку 21.11.2019

Формат 60/84/8

Наклад – 250 прим.

Адреса редакції: 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 44

Телефони: (050) 735-43-41, (096) 221-88-61

Факс: (044) 278-05-88

E-mail: efp.redaktor@gmail.com

Сайт: www.efp.in.ua

Суб'єкт видавничої справи

© "Аналітик", 2019

© "Економіка. Фінанси. Право",

2019

Типографія: ТОВ "Міжнародний бізнес центр"

АНАЛІТИК
АУДИТОРСЬКА ФІРМА

ECONOMICS FINANCES LAW

MONTHLY INFORMATIONAL AND ANALYTICAL JOURNAL

№ 11'2019

(issued from 1994)

ISSN 2409-1944

Journal is included in the list of scientific professional editions of Ukraine, which can be published results of dissertations for the degree of doctor and candidate (PhD).

Order of Ministry of Education and Science of Ukraine of 21 December 2015 № 1328 (economic sciences). Order of Ministry of Education and Science of Ukraine on July 11, 2016 № 820 (legal sciences). Order of Audit Chamber of Ukraine on 21 December 2017 № 353/10 (accounting and audit).

Certificate of registration of a series of KV № 21620-11520PR dated October 12 2015.

The journal has been assigned an International Identification Number ISSN 2409-1944.

Founders:

Audit firm "Analytik" jointly with Tavrian National University after V.I. Vernadskyi and the National Academy of Internal Affairs of Ukraine

Articles must pass

selection, internal and external review

Recommended for publication and dissemination through the Internet by the Academic Council of the National Academy of Internal Affairs of Ukraine (Protocol № 23 dated November 12, 2019) and the Academic Council of the Tavrian National University after V.I. Vernadskyi (Protocol № 27 dated November 14, 2019). Full or partial

reprint of the materials of the journal is allowed only with the consent of the editorial office.

The authors are responsible for the selection and presentation of the facts. The content and authenticity of the advertisement is the responsibility of the advertiser.

Signed for print 21.11.2019

Format 60/84/8

Publication – 250 copies

Address of the editorial office: 01001, Kyiv,

Khreshchatyk str., 44

Phones: (050) 735-43-41, (096) 221-88-61

Fax: (044) 278-05-88

E-mail: efp.redaktor@gmail.com

Web: www.efp.in.ua

*The subject of
publishing*

© "Analytik", 2019
© "Economics. Finances. Law",
2019

Typography: LLC "International Business
Center"

Керівник редакційної колегії з економічних наук:

Головач Тетяна Анатоліївна, д.е.н., професор, головний науковий співробітник Наукової лабораторії з проблем кримінальної поліції навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

Члени редакційної колегії з економічних наук:

Величко Олена Георгіївна, радник першого віце-прем'єра міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України

Вережубова Тетяна Анатоліївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Білоруський державний економічний університет

Герасимович Анатолій Михайлович, д.е.н., професор, Ніжинський агротехнічний інститут Національного університету біоресурсів і природокористування

Герасимович Інна Анатоліївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, ТОВ "АУДИТОРСЬКА ФІРМА "КОНСУЛЬТАНТ-2"

Евангелос Сіскос, д.е.н., професор, Університет Західної Македонії

Левченко Валентина Петрівна, д.е.н., член Ради нагляду за аудиторською діяльністю Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, директор ВПГО «Спілка аудиторів України»

Манцевич Юрій Миколайович, д.е.н., доцент, вчений секретар Державного підприємства «Науково-дослідний і проєктний інститут містобудування»

Потишняк Олена Миколаївна, д.е.н., доцент, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Прушківський Володимир Геннадійович, д.е.н., професор, перший проректор Запорізького національного технічного університету

Ткаченко Сергій Анатолійович, д.е.н., доцент, ректор Вищого навчального закладу "Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»"

Керівник редакційної колегії з правових наук:

Константинов Сергій Федорович, д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративної діяльності НАВС

Члени редакційної колегії з правових наук:

Балгінбекова Гульнара, к.ю.н., завідувач кафедри конституційного та міжнародного права, Карагандинський державний університет ім. Е.А. Букетова

Василинчук Віктор Іванович, д.ю.н., професор, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, заслужений юрист України, полковник поліції

Глушков Валерій Олександрович, д.ю.н., проф., заслужений юрист України, академік Міжнародної академії безпеки та конфліктології

Луць Володимир Васильович, д.ю.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії правових наук України

Озерський Ігор Володимирович, д.ю.н., доцент, професор кафедри цивільного та кримінального права і процесу Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Фрицький Юрій Олександрович, д.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного, адміністративного права та соціально-гуманітарних дисциплін, Інститут права та суспільних відносин Університету "Україна". Заслужений юрист України.

Шеф-редактор:

Головач Володимир Володимирович, к.ю.н., голова правління Аудиторської фірми "Аналітик", Заслужений юрист України

Технічний редактор: Куцяк Олександр Анатолійович

Видавничий редактор: Туманян Анна Оганесівна

Head of the Editorial Board of Economic Sciences:

Holovach Tetiana Anatoliivna, Dr. Economics, Professor, Chief Scientist of the Scientific Laboratory for Criminal Police of the Educational and Scientific Institute № 1 of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv

Members of the editorial board of Economic Sciences:

Velychko Olena Heorhiivna, Advisor to the First Vice Prime Minister of Ukraine - Minister of Economic Development and Trade of Ukraine

Verezubova Tatyana Anatolevna, Dr. Economics, Professor, Head of the Department of Finances, Belarusian State Economic University

Evangelos Siskos, Dr. Economics, Professor, University of Western Macedonia

Herasymovych Anatolii Mykhailovych, Dr. Economics, Professor, Nizhyn Agrotechnical Institute of National University of Bioresources and Nature Management

Herasymovych Inna Anatoliivna, PhD Economics, Associate Professor, Associate Professor of department, Kyiv National Economic University after Vadym Hetman, "CONSULTANT-2" audit firm

Levchenko Valentyna Petrivna, Dr. Economics, member of the Supervisory Board for audit activity of the Authority public oversight for audit activity, Director of the All-Ukrainian Professional Non-Governmental Organization "Union of Auditors of Ukraine"

Mantsevych Yurii Mykolaiovych, Dr. Economics, Associate Professor, Scientific Secretary of the State Enterprise "Research and Design Institute of Urban Development"

Potyshniak Olena Mykolaivna, Dr. Economics, Associate Professor, Professor of the Production, Business and Management Department of the Kharkiv National Technical University of Agriculture after Petro Vasylenko

Prushkivskiy Volodymyr Hennadiiovych, Dr. Economics, Professor, First Vice-Rector of the Zaporizhia National Technical University

Tkachenko Serhii Anatoliiovych, Dr. Economics, Associate Professor, Rector of the Higher Educational Institution "International Technology University "Mykolaiv Polytechnic""

Head of the Editorial Board of Law Sciences:

Konstantinov Serhii Fedorovych, Dr. Law, Professor, Head of the Administrative Activity Department of the National Academy of Internal Affairs

Members of the editorial board of Law Sciences:

Balgimbekova Gulnara, PhD Law, Head of the constitutional and international law department, Karagandy State University after E.A. Buketov.

Vasylynychuk Viktor Ivanovych, Dr. Law, Professor, Professor of the Operational and Investigating Department of the National Academy of Internal Affairs, Honored Lawyer of Ukraine, Colonel of the Police

Hlushkov Valerii Oleksandrovyich, Dr. Law, Professor, Honored Lawyer of Ukraine, Academician of the International Security and Conflict Academy

Luts Volodymyr Vasylovych, Dr. Law, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Academician of National Academy of Law Sciences of Ukraine

Ozerskyi Ihor Volodymyrovych, Dr. Law, Associate Professor, Professor of the Civil and Criminal Law and Process Department of Black Sea National University after Petro Mohyla

Frytskyi Yurii Olehovych, Dr. Law, Professor, Head of the Constitutional, Administrative Law and Social and Humanitarian disciplines Department, Law and Public Relations Institute of the "Ukraine" University, Honored Lawyer of Ukraine

Chief Editor

Holovach Volodymyr Volodymyrovych, PhD Law, Head of the Board of the Audit Firm "Analitik", Honored Lawyer of Ukraine

Technical editor: Kutsiak Oleksandr Anatoliiovych

Issue Editor: Tumanian Anna Ohanesivna

ЗМІСТ

<i>І.А. БЕРЖАНІР, Т.А. ЯЦУК.</i> Оцінка ефективності використання основних засобів підприємства	6
<i>Г.В. БУЛКОТ, О.О. ОСИКА.</i> Особливості обліку та контролю документального оформлення руху готової продукції на підприємствах, установах, організаціях України	9
<i>М.В. ДМИТРИШИН.</i> Особливості публічно-приватного партнерства у сфері вищої освіти України	15
<i>Т.П. ГУДЗЬ.</i> Моделювання впливу зовнішніх факторів на фінансову рівновагу підприємств хімічної промисловості України	19
<i>К.В. КОВТУНЕНКО, О.М. КОВАЛЕНКО, О.В. СТАНІСЛАВИК.</i> Особливості забезпечення ефективності соціально-трудова відносин персоналу закладу вищої освіти за його аутсорсингу	25
<i>О.Є. КУЗЬМІН, Г.О. КОМАРНИЦЬКА.</i> Методи оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності	30
<i>С.А. ТКАЧЕНКО, О.М. ПОТИШНЯК, Є.С. ПОЛЯКОВА.</i> Запити до методології планомірного економічного аналізу й оцінки виробничо-господарської діяльності технічних підприємств, вчено-промислових об'єднань	36

CONTENTS

<i>I.A. BERZHANIR, T.A. YASHCHUK.</i> Evaluation of enterprise's fixed equipment using efficiency	6
<i>H.V. BULKOT, O.O. OSYKA.</i> Features of accounting and controlling the finished products movement documentary declaration at enterprises, institutions, organizations of Ukraine	9
<i>M.V. DMYTRYSHYN.</i> Features of public-private partnership in the field of higher education of Ukraine	15
<i>T.P. HUDZ.</i> Modeling the external factors influence on financial balance of chemical enterprises of Ukraine	19
<i>K.V. KOVTUNENKO, O.M. KOVALENKO, O.V. STANISLAVYK.</i> Features of providing the efficiency of social and labor relations of university personnel by its outsourcing	25
<i>O.Y. KUZMIN, H.O. KOMARNYTSKA.</i> Methods and approaches for evaluation of economic efficiency of public-private partnership in the investment-innovation activity development	30
<i>S.A. TKACHENKO, O.M. POTYSHNIAK, Y.S. POLIAKOVA.</i> Requirements to methodology of systematic economic analysis and evaluation of manufacturing and economic activities of technical enterprises, scientific- industrial associations	36

БЕРЖАНІР

Інна Анатоліївна
innaberzhanir@ukr.net

УДК 631.11.477

ЯЩУК

Тетяна Анатоліївна
tetyanayashchuk@ukr.netОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
ПІДПРИЄМСТВАк.е.н., доцент, Уманський
державний педагогічний
університет імені Павла
ТичиниEVALUATION OF ENTERPRISE'S FIXED
EQUIPMENT USING EFFICIENCYк.е.н., Уманський державний
педагогічний університет*BERZHANIR Inna Anatoliivna – PhD in Economics, Associate Professor, Uman State Pedagogical University after Pavlo Tychyna**YASHCHUK Tetiana Anatoliivna – PhD in Economics, Uman State Pedagogical University after Pavlo Tychyna*

У статті досліджено ефективність використання основних засобів підприємства, а також обґрунтовано напрями її підвищення. Систематизовано чинники, що впливають на процес відтворення основних засобів аграрних підприємств. З'ясовано, що оцінка руху основних засобів здійснюється на підставі коефіцієнтів вибуття, надходження та оновлення основних засобів, які певною мірою залежать від видової, технологічної та інших видів структур основних засобів підприємства. В результаті проведеного дослідження визначено необхідність обґрунтування ефективності використання лізингових та кредитних джерел для відтворення основних засобів підприємства.

* * *

В статье исследована эффективность использования основных средств предприятия, а также обоснованы направления ее повышения. Систематизированы факторы, влияющие на процесс воспроизводства основных средств аграрных предприятий. Установлено, что оценка движения основных средств осуществляется на основании коэффициентов выбытия, поступления и обновления основных средств, которые в определенной степени зависят от видовой, технологической и других видов структур основных средств предприятия. В результате проведенного исследования определена необходимость обоснования эффективности использования лизинговых и кредитных источников для воспроизводства основных средств предприятия.

* * *

It is established that the stable development of the Ukrainian economy is connected not only with the need to deepen market reforms, but also with the urgent needs for a substantial renovation of fixed assets on an innovative basis. The subject of the study is the theoretical and methodological aspects of the assessing the effectiveness of the use of fixed assets of the enterprise. The subject of the study is the theoretical and methodological aspects of assessing the effectiveness of the use of fixed assets of the enterprise.

In the course of the research, the main general scientific and special methods of the research were used, such as: the method of analysis, the scientific abstraction method and the generalization method – when determining the directions the conceptual framework improvement; the systems approach method in order to determine the essence of the process of the fixed assets reproduction; the grouping method – to improve the classification of factors that influence the process of fixed assets reproduction of the enterprise; the methods of analysis and synthesis – to assess the effectiveness of methods of financing the fixed assets reproduction of the enterprise; the graphic method – for the visual image of research results etc. The efficiency of using fixed assets of the enterprise is investigated, and the directions of its increase are substantiated. The factors influencing the process of fixed assets reproduction of the agricultural enterprises are systematized in particular: reducing the number of inactive equipment, decommissioning inefficient and quickly involving unidentified equipment, improving the quality of repair equipment of fixed assets and modernizing existing equipment, as well as economic incentives for the rational use of fixed assets funds.

It has been established that the assessment of the movement of fixed assets is based on the coefficients of retirement, receipt and updating of fixed assets, which to some extent depend on the species, technological and other types of structures of fixed assets of the enterprise. As a result of the study, it was found that one of the main factors in the development and functioning of agricultural enterprises in a market economy is the study of the level of influence of the security of fixed assets on the efficiency of managing agricultural enterprises. The necessity of substantiation of the efficiency of the leasing and credit sources use for the fixed assets reproduction of the enterprise is determined.

Ключові слова: основні засоби, фінансові ресурси, виручка від реалізації, амортизаційні відрахування, капітальні інвестиції, прибуток

Ключевые слова: основные средства, финансовые ресурсы, выручка от реализации, амортизационные отчисления, капитальные инвестиции, прибыль

Keywords: fixed assets, financial resources, proceeds of sale, depreciation allocations, capital investments, profit

ВСТУП

Розвиток аграрного сектора економіки України, досягнення чіткої тенденції зростання виробництва аграрної продукції, підвищення продуктивності праці значною мірою залежать від стану матеріально-технічної бази аграрних підприємств, від якісного складу, повноти, раціональності співвідношення та ефек-

тивності використання її основної складової – основних засобів. Тому одним з головних чинників розвитку та функціонування аграрних підприємств в умовах ринкової економіки, а отже, досягнення максимізації прибутку, є вивчення рівня впливу забезпеченості основних засобів на ефективність господарювання аграрних підприємств.

Питанням оцінки ефективності використання основних засобів підприємств АПК присвячені праці вчених-економістів: В. Андрійчука, В. Гончарова, Л. Городянської, П. Круш, Г. Куліш, І. Левицької, І. Мазуркевич, Г. Підлісецького, Р. Саблука, Н. Шевченко та інших вчених. Не зважаючи на значну увагу до проблем ефективності використання основних засобів в аграрних підприємствах, спостерігається низка недостатньо опрацьованих завдань. Зокрема, потребують дослідження особливості процесу ефективності використання основних засобів на підприємствах АПК, чинники впливу на нього, фінансування відтворення основних засобів тощо.

МЕТА РОБОТИ

Метою дослідження є аналіз ефективності використання основних засобів підприємства, а також обґрунтування напрямів її підвищення.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці, матеріали періодичних видань, ресурси Internet та нормативно-правові акти.

РЕЗУЛЬТАТИ

Виходячи з ролі основних засобів у створенні матеріальної бази для виробництва і економічного зростання на підприємствах АПК та економіки країни загалом, необхідно підвищувати ефективність їх використання, приділяти постійну увагу своєчасному оновленню основних засобів. Ефективне досягнення поставлених завдань неможливе без поглибленого підходу до аналізу використання основних засобів та його відтворення.

Розглянемо динаміку ефективності використання основних засобів у ППСП „Калиновий край” у 2014–2018 рр. (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка забезпеченості основними засобами та ефективності їх використання у ППСП „Калиновий край”

Показник	2014 р.	2015 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. у % до 2014 р.
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	205,8	175,2	113,2	101,1	2535,9	1132,2
Вартість валової продукції у співставних цінах 2010 р., тис. грн.	5124,3	4595,8	6929,0	4102,1	5841,0	14,0
Площа аграрних угідь, га	962	950	950	937	942	-2,1
Середньооблікова чисельність працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві, осіб	11	7	14	18	21	90,9
Капіталозабезпеченість, тис. грн.	21,4	18,4	11,9	10,8	269,2	1157,9
Капіталоозброєність, тис. грн.	18,7	25,0	8,1	5,6	120,7	545,4
Капіталомісткість, грн	0,04	0,04	0,02	0,02	0,43	975,0
Капіталовіддача, грн	24,9	26,2	61,2	40,6	2,3	-90,8

Важливе значення у підвищенні економічної ефективності виробництва аграрної продукції відіграють капіталозабезпеченість виробництва та капіталоозброєність праці. Фактична динаміка цих показників, яка склалася протягом 2014–2018 рр. у ППСП „Калиновий край”, пов'язана з варіюванням вартості основних засобів та з суттєвими демографічними змінами у складі працівників, що зайняті у сільськогосподарському виробництві.

За досліджуваний період відбулось збільшення рівня забезпеченості основними засобами у розрахунку на 100 га аграрних угідь на 15,2 %, що свідчить про підвищення виробничої потужності підприємства.

Іншим показником, що безпосередньо впливає на рівень продуктивності є капіталоозброєність праці, значення якого по досліджуваному підприємству протягом 2014–2018 рр. зменшилось на 1,4 %, що зумовлено певним рівнем забезпечення підприємства трудовими ресурсами та основними засобами.

Узагальнюючим показником ефективності використання основних засобів є капіталовіддача. У 2018 р. капіталовіддача підвищилась на 1,73 порівняно з аналогічним показником у 2014 р. На зміну цього показника впливають чинники, серед яких головними є: ступінь зносу основних засобів, родючість ґрунтів, співвідношення темпів зростання капіталоозброєності

та продуктивності праці, капіталозабезпеченості і виробництва валової продукції тощо [4].

Оцінка руху основних засобів здійснюється на підставі коефіцієнтів вибуття, надходження та оновлення основних засобів, які певною мірою залежать від видової, технологічної та інших видів структур основних засобів (рис. 1).

Виходячи із ролі та значення основних засобів на підприємствах АПК у створенні матеріально-технічної бази для виробництва необхідно приділяти увагу своєчасному їх оновленню. Зауважимо, що протягом 2014–2018 рр. найбільше значення коефіцієнта оновлення основних засобів було у 2014 р. і становило 0,55, а найменше у 2017 р. – 0,1 (рис. 1). Тобто, питома вага нових основних засобів становила 55 % у 2014 р. та 16 % у 2017 р.

Протягом досліджуваного періоду коефіцієнт оновлення зменшився на 0,22, або на 40,0 %, що свідчить про часткове введення нових основних засобів до підприємства з метою підвищення виробництва продукції та покращення її якості. Ці зміни відбулись, насамперед, за рахунок зменшення вартості введених в експлуатацію основних засобів за аналізований період, а також за рахунок збільшення первісної вартості основних засобів [2].

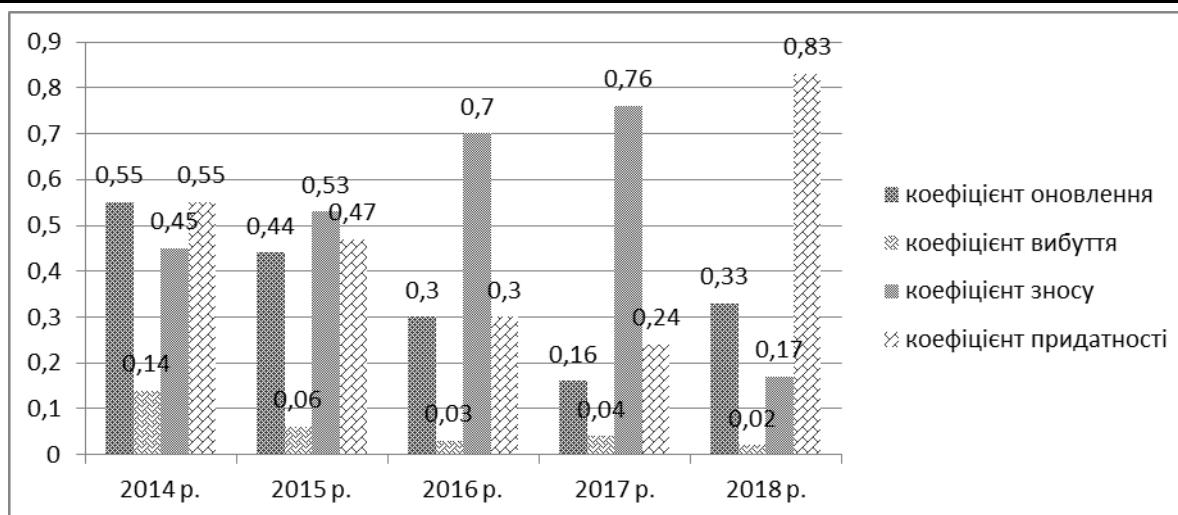

Рис. 1. Динаміка коефіцієнтів руху основних засобів у ППСП „Калиновий край”

Аналізуючи проілюстровані на рис. 1 дані відносно величини коефіцієнта вибуття, можна зробити наступні висновки: коефіцієнт вибуття за аналізований період зменшився на 85,7 % (0,12). Якщо врахувати те, що за нормативним значенням коефіцієнт вибуття повинен бути меншим коефіцієнта оновлення, то дане співвідношення виконується протягом усіх аналізованих років, тому ситуація є прийнятною на цьому етапі розрахунків.

Протягом 2014–2017 рр. коефіцієнт вибуття основних засобів на підприємстві зменшився. У 2018 р. даний коефіцієнт становив 0,02, що свідчить про незначне зменшення кількості основних засобів, виведених із процесу виробництва.

У ППСП „Калиновий край” Лисянського району Черкаської області за аналізований період коефіцієнт оновлення перевищував коефіцієнт вибуття основних засобів, що показує позитивну динаміку та покращення стану основних засобів на підприємстві.

Аналіз даних рис. 1 свідчить, що у 2014–2018 рр. частка вартості основних засобів у ППСП „Калиновий край”, що її списано на витрати виробництва у попередніх періодах, тобто коефіцієнт зносу, знаходиться в нормативному діапазоні (менше 0,5). Згідно даних рис. 1 видно, що коефіцієнт зносу на підприємстві має негативну тенденцію до збільшення, про що свідчать проведені розрахунки. Так, у 2018 р. коефіцієнт зносу основних засобів у ППСП „Калиновий край” Лисянського району Черкаської області становив 0,17, що на 0,59 менше, ніж у 2009 р., що є негативною тенденцією на планові періоди. Зміни цього показника відбуваються через зменшення балансової вартості основних засобів.

Основними чинниками, які впливають на рівень зносу основних засобів, є: збільшення собівартості одиниці продукції, що виготовляється за допомогою цих основних засобів, протягом терміну їхньої ефективної експлуатації; зниження ціни одиниці продукції, що виготовляється за допомогою даних основних засобів, протягом терміну їхньої ефективної експлуатації тощо [5].

Аналіз зміни частини основних засобів, придатної

для експлуатації в процесі господарської діяльності (коефіцієнт придатності) свідчить, що за 2014–2018 рр. спостерігається негативна тенденція до зменшення коефіцієнта придатності на 0,04, або на 5,2 %.

ВИСНОВКИ

Результати розрахованих показників ППСП „Калиновий край” і свідчать про наявність негативних тенденцій, що відбуваються в динаміці активів підприємства, а саме: зменшення частки основних засобів, придатних для експлуатації в процесі господарської діяльності, зменшення частини оновлених основних засобів. У ППСП „Калиновий край” створена певна матеріально-технічна база, але її значний фізичний і моральний знос не дозволяє ефективно використовувати основні засоби.

Список використаних джерел

1. Мажуліна М.О. Ефективність використання основних засобів на підприємстві. *Управління розвитком*. 2013. № 4. С. 167–169.
2. Бержанір І.А., Кірдан О.П., Станіславчук Н.І. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємства. *Економічні горизонти*. 2018. № 4(7). С. 48–56.
3. Андрійчук В.Г. *Економіка аграрних підприємств: підручник*. К.: КНЕУ, 2002. 624 с.
4. Бержанір І.А. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємства. *Економічний простір*. 2013. № 79. С. 190–198.
5. *Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.Ф. Покропивного*. К.: КНЕУ, 2003. 608 с.

References

1. Mazhulina M.O. The effectiveness of the use of fixed assets. *Development management*. 2013. № 4. pp. 167–169. [in Ukrainian].
2. Berzhanir I.A., Kirdan O.P., Stanislavchuk N.I. Financial support for the reproduction of fixed assets of the enterprise. *Economic horizons*. 2018. № 4(7). pp. 48–56 [in Ukrainian].
3. Andriichuk V.H. *Economics of agricultural enterprises*. Kyiv: KNEU, 2002. 624 p. [in Ukrainian].
4. Berzhanir I.A. Theoretical aspects of financial support for the reproduction of fixed assets of the enterprise. *Economic space*. 2013. № 79. pp. 190–198. [in Ukrainian].
5. *Enterprise economy / ed. S.F. Pokropivnyi*. Kyiv: KNEU, 2003. 608 p. [in Ukrainian].